

Nõukogu järelused rahvusvahelist teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitleva Euroopa partnerluse kohta

(2009/C 18/05)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE Euroopa teadusruumi loomise üldist konteksti ja eelkõige komisjoni 4. aprilli 2007. aasta rohelist raamatut ⁽¹⁾, Euroopa Ülemkogu eesistujariigi 14. detsembri 2007. aasta järeldusi ja nõukogu järeldusi Ljubljana protsessi käivitamise kohta — Euroopa teadusruumi elluviimine (30. mai 2008) ⁽²⁾, milles ühena viiest algatusest on kindlaks määratud „Euroopa teadusruumi laiaulatuslik avamine maailmale”, ning VIIDATES oma dokumendile „Nägemus Euroopa teadusruumist aastal 2020” (2. detsember 2008) ⁽³⁾;

ARVESTADES, et üha kiirenev ülemaailmastumine loob võimalusi teaduse tippsaavutuste suurendamiseks ja säästva arengu saavutamiseks, ning eelkõige, et teadus- ja tehnoloogiakoostööd on vaja tõhustada ülemaailmsel tasandil, et vastata olulistele ülemaailmsetele väljakutsetele (juba kindlaks määratud väljakutsed, nagu kliimamuutused, vaesus, nakkushaigused, energeetika alased riskid, varustamine vee ja toiduga, elanikkonna turvalisus, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine, võrguturvalisus ja digitaalne lõhe, ning muud väljakutsed, mis võivad esile kerkida);

ARVESTADES, et teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmes raamprogramm („seitsmes raamprogramm”) võimaldab osaleda kolmandatel riikidel ja sisaldab mitut uut vahendit, mille eesmärk on edendada rahvusvahelist koostööd;

ARVESTADES, et teadus- ja tehnoloogiakoostöö valdkonnas kohaldatakse palju Euroopa ühenduste ja kolmandate riikide ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel sõlmitud kahepoolseid ja mitmepoolseid kokkuleppeid, ning ARVESTADES, et praegu ei ole Euroopa tasandil olemas ühtegi strateegiat asjakohase teabe vahetamiseks tegevuste kohta, mis tulenevad nimeetatud erinevatest kokkulepetest, ning vajaduse korral kõnealuste tegevuste piisava koordineerimise tagamiseks;

ARVESTADES, et Euroopa püüdleb — nagu dokumendis „Nägemus Euroopa teadusruumist aastal 2020” on märgitud — selle suunas, et oleks võimalik esitada teaduse ja tehnika valdkonnas suhetes oma peamiste partneritega ning asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel järjekindlaid seisukohti;

ARVESTADES, et rahvusvaheline tegevus teaduse ja tehnika valdkonnas peaks põhinema vastastikkuse, õiglase kohtlemise ja vastastikkuse kasu ning kohase intellektuaalomandi õiguste kaitse põhimõtetel ja tavaldel;

ARVESTADES, et koostöö teaduse ja tehnika valdkonnas etendab kesksel rollil teadmiste arendamises, jagamises ja levitamises üle kogu maailma ning on oluline vahend, mis aitab edendada teadlaste liikuvust ja nn ajude ringlust;

1. LEIAB, et Euroopa Liidu üldiste eesmärkide saavutamist on võimalik tugevdada strateegilise raamistikuga, mille eesmärk on koordineerida kohaselt kogu Euroopa Liidu erinevaid meetmeid teadus- ja tehnoloogiakoostöö tegemiseks kolmandate riikidega, määrates ühtlasi kindlaks prioriteedid, mida eristatakse vastavalt asjaomaste riikide teaduse ja majandusarengu tasemele ja valdkondlikele omadustele;
2. TERVITAB komisjoni teatist „Rahvusvahelist teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitlev Euroopa strateegiline raamistik” ⁽⁴⁾, eelkõige eesmärgiga tugevdada Euroopa Liidu teaduslikku ja tehnoloogilist alust, edendada selle tööstussektori konkurentsivõimet ja aidata „ülemaailmse vastutuse” kontekstis tegeleda ülemaailmsete väljakutsetega;
3. TOONITAB, et selle strateegiaga püütakse arendada suuremat sidusust ja sünergiaid Euroopas liikmesriikide ja Euroopa Ühenduse poolt läbiviidavate erinevate rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö tegevuste vahel, järgides samal ajal subsidiaarsuse põhimõtet;
4. KUTSUB liikmesriike üles seitsmenda raamprogrammiga liitunud riike asjakohaselt kaasates edendama Euroopa tasandil dialoogi, mille eesmärk on koordineerida nende poliitikat ja tegevust rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö valdkonnas, ning hõlbustama konsulteerimist kõigi asjaomaste sidusrühmade vahel, sealhulgas tööstusektoriga, et määrata kindlaks Euroopa Liidu ja ülejäänud maailma vahel teadus- ja tehnoloogiakoostöö arendamisega seotud võimalused ja, kui see on asjakohane, takistused;
5. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni looma rahvusvahelist teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitlevat Euroopa partnerlust, et rakendada seda Euroopa strateegiat; see peaks tuginema paindlikule konsulteerimisele ja teabe jagamisele, eesmärgiga määrata kindlaks ühised prioriteedid, millest tuleneksid koordineeritud või ühised algatused; ning KUTSUB liikmesriike ja komisjoni koordineerima tegevust ja seisukohti kolmandate riikide suhtes ning rahvusvahelistel foorumitel selle strateegiaga hõlmatud valdkondades, kaasates vajaduse korral seitsmenda raamprogrammiga liitunud riigid;

⁽¹⁾ Dok 8322/07 (KOM(2007) 161).

⁽²⁾ Dok 10231/08.

⁽³⁾ Dok 16767/08.

⁽⁴⁾ Dok 13498/08 (KOM(2008) 588).

6. KUTSUB sellega seoses liikmesriike ja komisjoni tegema koostööd teadus- ja tehnikauuringute komitee (CREST) erikoosseisu (edaspidi „rahvusvaheline teadus- ja tehnoloogiakoostöö strateegiline foorum”) raames, et edendada teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitlevat Euroopa partnerlust vastavalt lisas esitatud volitustele;
7. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni aitama täiel määral kaasa partnerluse edukusele, andes selle käsutusse nende vastava koostöötegevuse raames saadud asjakohase teabe ja kogemused, sealhulgas koostöös kolmandate riikidega tehtud teadus- ja tehnoloogiakoostöö hindamise ja mõjuhindamise tulemused;
8. KUTSUB partnerluse raames liikmesriike ja komisjoni koordineerima paremini oma teadus- ja tehnoloogiakoostööd muude maailma piirkondadega, eelkõige tugevdades ja luues dialoogiplatvormi muude maailma piirkondadega, eesmärgiga määrata ühiselt kindlaks tulevikuprioriteedid ja -tegevused teadus- ja tehnoloogiakoostöö valdkonnas;
9. KUTSUB komisjoni suurendama veelgi teaduse ja tehnoloogia valdkonna lepingute mõju, tagama Euroopa Ühenduse ja kolmandate riikide vahelistes teaduse ja tehnoloogia valdkonna koostöölepingutes osutatud vastastikkuse, õiglase kohtlemise ja vastastikkuse kasu põhimõtte nõuetekohase kohaldamise ning KUTSUB liikmesriike edendama, kui see on asjakohane, nende poolt kolmandate riikidega tehtava teadus- ja tehnoloogiakoostöö raames põhimõtteid ja tavasid, mis on esitatud teadmussirdealastes tegevustes intellektuaalomandi haldamist käsitlevas tegevusjuhendis ⁽¹⁾ ning Euroopa teadlaste hartas ja teadlaste töölevõtmise juhendis ⁽²⁾;
10. TOONITAB vajadust tagada vajalik sidusus ja täiendavus teadusuuringuid ning teaduse- ja tehnoloogiaalast suutlikkuse suurendamist toetavate Euroopa ja siseriiklike vahendite vahel ning KUTSUB komisjoni tugevdama seoseid teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise seitsmenda raamprogrammi, ühinemiseelse abi rahastamisvahendi, Euroopa Arengufondi, arengukoostöö rahastamisvahendi, Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi ja mis tahes muu asjakohase mehhanismi vahel;
11. ning TULETAB sellega seoses MEELDE liikmesriikide ja arenguriikide vahelise koostöö edendamiseks juba võetud meetmeid, eelkõige ELi-Aafrika strateegilist partnerlust, ning KAALUB sellele vastavalt ELi üldise teadus- ja tehnoloogiakoostööstrateegia osana tihedama koostöö tegemist arenguriikidega;
12. LEIAB, et kõiki Euroopa teadusruumi rahvusvahelise koostöö strateegia rakendamise seotud menetlusi tuleb analüüsida Ljubljana protsessi poolt ettenähtud Euroopa teadusruumi juhtimise üldise täiustamise raamistikus.

⁽¹⁾ Vt nõukogu resolutsiooni (30. mai 2008), dok 10323/08.

⁽²⁾ ELTL 75, 22.3.2005.

LISA

Rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö strateegilise foorumi osas CRESTile antud volitused**Eesmärk:**

Hõlbustada Euroopa teadusruumi rahvusvahelise mõõtme edasiarendamist, rakendamist ja jälgimist partnerite (liikmesriikide ja komisjoni) vahelise teabe jagamise ja konsulteerimise kaudu, eesmärgiga määrata kindlaks ühised prioriteetid, mis võivad viia koordineeritud või ühiste algatusteni, ning koordineerida tegevust ja seisukohti kolmandate riikide suhtes ja rahvusvahelistel foorumitel.

Töömeetod:

CREST kohtub erikoosseisus („rahvusvaheline teadus- ja tehnoloogiakoostöö strateegiline foorum“), kuhu kuuluvad liikmesriikide kõrgetasemelised esindajad ja komisjon. Kõnealust CRESTi erikoosseisu võib vajaduse korral toetada asjakohane tööühm. Foorumi eesistujaks on üks tema liikmetest, kes esindab liikmesriiki ja kes on määratud kaheaastaseks perioodiks. Vajaduse korral võivad seitsmenda raamprogrammiga liitunud riigid foorumil osaleda.

Peamised tegevussuunad:

- erinevate partnerite (käimasolevat või kavandatud) teadus- ja tehnoloogiakoostöö alast tegevust ja eesmärke käsitleva teabe süstemaatiline jagamine ja struktureerimine;
- kolmandaid riike puudutavate asjakohaste teadmiste ja eelkõige nende teadus- ja tehnoloogiaalaste vahendeid ja võimeid käsitlevate analüüside koondamine;
- partnerite vaheliste korrapäraste konsultatsioonide tagamine, eesmärgiga määrata kindlaks nende vastavad eesmärgid ja ühised prioriteetid kolmandate riikidega tehtava teadus- ja tehnoloogiakoostöö valdkonnas („mida ja kellega?“);
- kui see on asjakohane, liikmesriikide ja komisjoni poolt teostatava sama laadi tegevuse koordineerimine (nn muutuva geomeetria kohaselt);
- kui see on vajalik, ettepanekute tegemine algatuste kohta, mida tuleb rakendada kohasel viisil ja kohaste vahenditega;
- kolmandates võtmeriikides asuvate liikmesriikide ja komisjoni teadusõunike võrgu loomine.

Aruanne:

Aastaaruanne nõukogule ja komisjonile partnerluse eesmärkide elluviimisel saavutatud edusammude kohta, mis hõlmab järgmist:

- ülevaade (käimasolevast või kavandatud) rahvusvahelisest koostöötegevustest ELi ja kolmandate riikide vahel;
 - erinevate ELi tegevuste ulatuse, sidususe ja täiendavuse analüüs;
 - ühiste prioriteetide ja nende rakendamise meetmeid käsitlevate ettepanekute kindlaksmääramine;
 - rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö valdkonnas ELi poolt läbiviidava tegevuse mõju üldhinnang.
-